

PLANCQUAERTISME, is de belangrijkste, radicaalste en meest Vlaamsgezinde strekking binnen de Daensistische Beweging.

Het verschijnsel vormt een beweging-binnen-de-beweging en is nauw verbonden met de politieke loopbaan van Hector Plancquaert. Naast laatstgenoemde dienen figuren als Aloïs de Backer, Gustaaf Doussy, Frans Lambrecht, Bernard Minnebo, Camiel Moeyaert, Petrus van den Abeele, Albert van den Bruele, Remi Vanderschelden en anderen geheel of ten dele gerekend tot die strekking, samen met hun aanhang. Ook de Aalsterse jongdaensisten, die samen met Plancquaert in het activisme traden, en Karel-Leopold van Opdenbosch, die samen met Plancquaert het daensistisch verzet tegen het Vlaamsch Nationaal Verbond organiseerde, behoren feitelijk tot het plancquaertisme.

In tegenstelling tot de strekking-Daens, huldigde het plancquaertisme het principe van de volstreekte autonomie van de Daensistische Beweging, inzonderheid ten opzichte van de katholieke organisaties en de katholieke clerus. In die geest trachtte het al de daensistischgezinde groepen in Vlaanderen samen te brengen in de Vlaamsch-Christene Volkspartij, die in 1897 op initiatief van Plancquaert was opgericht.

Voornamelijk onder de invloed van zijn mentor Plancquaert, beïnvloedde het plancquaertisme de Daensistische Beweging in antiklerikale, anti-royalistische en antimilitaristische zin. Tot het plancquaertistische radicalisme behoren eveneens de principiële agitatie tegen het kolonialisme en het hanteren van stakingen als politiek drukkingsmiddel.

Tijdens het interbellum kantten de meeste plancquaertisten zich tegen de katholieke en autoritaire strekking binnen het Vlaams-nationalisme, waarin de Daensistische Beweging toentertijd systematisch werd geïntegreerd.

FRANS-JOS VERDOODT